

Fordítóprogramok

5. előadás

Aszalós László

2015. október 12.

Alulról-felfelé elemzés

Definíció

Ha $A \rightarrow \alpha$, akkor βAx mondatforma *legjobboldalibb helyettesítése* $\beta \alpha x$.
Ha $S \xRightarrow{*} x$ levezetésben minden helyettesítés legjobboldalibb helyettesítés, akkor ezt a levezetést *legjobboldalibb levezetésnek* nevezzük.

Definíció

A G nyelvtanban az A szimbólumot *jobbrekurzív szimbólumnak* nevezzük, ha $A \xRightarrow{+} \alpha A$.

Az A *közvetlen jobbrekurzív szimbólum*, ha az $A \Rightarrow \alpha A$ teljesül.

Ha G tartalmaz legalább egy jobbrekurzív szimbólumot, akkor a G -t *jobbrekurzív nyelvtannak* nevezzük.

Teljes visszalépéses elemző algoritmus

- Feltesszük, hogy a nyelvtan egyértelmű, ciklusmentes, redukált és λ -mentes.
- Sorszámozzuk meg a helyettesítési szabályokat tetszőleges sorrendben.
- A $c_1 \dots c_n$ inputot egészítsük ki $c_{n+1} = \#$ karakterrel.
- Az elemzés állapotait (s, i, α, β) négyessel írjuk le, ahol
  - ▶ s az állapot típusa (q, b vagy t),
  - ▶ i az input szövegre mutató pointer,
  - ▶ α verem: a vizsgált mondatformát tartalmazza,
  - ▶ β verem: a mondatforma kialakulásának történetét tartalmazza.
- A kezdőállapot $(q, 1, \lambda, \lambda)$.

Lépések

1) Redukálás

- Ha a j -dik szabály $A \rightarrow \gamma$, akkor $(q, i, \alpha\gamma, \beta) \mapsto (q, i, \alpha A, j\beta)$.
  - ▶ A még nem alkalmazott, az adott állapotban alkalmazható helyettesítési szabályok közül a legkisebb sorszámú a j .
  - ▶ Ha a redukálás sikeres, újra a redukálást kell megpróbálni.

2) Léptetés

- Ha $c_i = a$, akkor $(q, i, \alpha, \beta) \mapsto (q, i + 1, \alpha a, s\beta)$.
  - ▶ Ha a léptetés után $i \neq n + 1$, akkor a redukációval kell folytatni.
  - ▶ Ellenkező esetben ha a harmadik komponens a mondat-szimbólum, akkor az elemzés sikeres, egyébként visszalépés következik.

3) Sikeres befejezés

- $(q, n + 1, S, \beta) \mapsto (t, n + 1, S, \beta)$

Lépések -2

4) Visszalépés kijelölése

Ha $S \neq \alpha$, akkor $(q, n+1, \alpha, \beta) \mapsto (b, n+1, \alpha, \beta)$.

5) Visszalépés végrehajtása

- ❶ Ha $A \rightarrow \gamma$ a j -dik helyettesítési szabály, $B \rightarrow \delta$ k -dik helyettesítési szabály, ahol $k > j$ és $\alpha\gamma = \alpha'\delta$, akkor $(b, i, \alpha A, j\beta) \mapsto (q, i, \alpha' B, k\beta)$.
  - ▶ Ezután a redukálás vizsgálata következik.
- ❷ Ha $i = n+1$, $A \rightarrow \gamma$ a j -dik helyettesítési szabály, és nincs más lehetséges redukálási lehetőség: $(b, n+1, \alpha A, j\beta) \mapsto (b, n+1, \alpha\gamma, \beta)$.
- ❸ Ha $i \neq n+1$, $A \rightarrow \gamma$ a j -dik helyettesítési szabály, $c_i = a$ és nincs más lehetséges redukálási lehetőség: $(b, i, \alpha A, j\beta) \mapsto (q, i+1, \alpha\gamma a, s\beta)$.
  - ▶ A redukálással folytatódik az algoritmus.
- ❹ Ha a negyedik komponens s -sel kezdődik, a léptetést kell visszavenni: $(b, i, \alpha a, s\beta) \mapsto (b, i-1, \alpha, \beta)$.

Példa

$$\textcircled{1} \quad E \rightarrow E + T$$

$$\textcircled{2} \quad E \rightarrow T$$

$$\textcircled{3} \quad T \rightarrow T * F$$

$$\textcircled{4} \quad T \rightarrow F$$

$$\textcircled{5} \quad F \rightarrow i$$

Az input $i * i$.

Levezetés

$$\begin{aligned} & (q, 1, \lambda, \lambda) \xrightarrow{2} (q, 2, i, s) \xrightarrow{1} (q, 2, F, 5s) \xrightarrow{1} (q, 2, T, 45s) \xrightarrow{1} \\ & (q, 2, E, 245s) \xrightarrow{2} (q, 3, E*, s245s) \xrightarrow{2} (q, 4, E * i, ss245s) \xrightarrow{1} \\ & (q, 4, E*F, 5ss245s) \xrightarrow{1} (q, 4, E*T, 45ss245s) \xrightarrow{1} (q, 4, E*E, 245ss245s) \xrightarrow{4} \\ & (b, 4, E * E, 245ss245s) \xrightarrow{5.2} (b, 4, E * T, 45ss245s) \xrightarrow{5.2} \\ & (b, 4, E * F, 5ss245s) \xrightarrow{5.2} (b, 4, E * i, ss245s) \xrightarrow{5.4} (b, 3, E*, s245s) \xrightarrow{5.4} \\ & (b, 2, E, 245s) \xrightarrow{5.3} (q, 3, T*, s45s) \xrightarrow{2} (q, 4, T * i, ss45s) \xrightarrow{1} \\ & (q, 4, T * F, 5ss45s) \xrightarrow{1} (q, 4, T, 35ss45s) \xrightarrow{1} (q, 4, E, 235ss45s) \end{aligned}$$